

Matas importa l'estratègia de la crispació

Era d'esperar.
Ja ha arribat,
i de quina manera.
El president
Jaume Matas,
en unes manifestacions
i actitud coincidents
en pocs dies,
ha traslladat
a les Illes Balears
la crispació
que imposa
el Partit Popular
espanyol.

Durant la primera presidència de Jaume Matas (1996-1999), tot i que en el seu darrer tram a Madrid diàriament es podia veure l'estratègia de la crispació que sempre ha caracteritzat el PP de José María Aznar, el president illenc no la va importar. La lluita política, dura, i a vegades duríssima, s'establia dins els marges illencs, per qüestions pròpies de Balears, i si bé hi havia referències a la política general de l'estat, eren sempre molt secundàries, quan no directament marginals.

Ara tot ha canviat. Entremig, clar, hi ha el pas de Matas per Madrid com a ministre de Medi Ambient (2000-2003). Des del moment en què tornà a la política illenca (el dia 2 de març s'anuncià la seva candidatura a la presidència de Balears) i, sobretot, d'ençà que va prendre novament possessió del càrrec de president (l'1 de juliol) va ser fàcil veure que l'agenda política era més en clau estatal que no balear. La sospita s'instaurà ràpidament, en el sentit que quan s'acostassin les eleccions generals, el PP i el president Matas intentarien que els eixos fonamentals del debat i confrontació fossin més les qüestions que a Madrid es tenen per estrella que no els autòctons balears.

Així ha estat. A partir de les eleccions catalanes (16 de novembre) l'*in crescendo* de declaracions i actituds conservadores ha anat en aquest sentit: en excitar al màxim la crispació com a estratègia electoral, amb vista al març, per instau-

rar a les Illes Balears els temes tan estimats per Aznar i el PP: pla Ibarretxe, la Constitució i el nacionalisme en general.

Crispació. El PP ha concentrat tota l'*artilleria* en dates coincidents: el vint-i-cinquè aniversari de la Constitució (que a Palma es celebrà el dia 4 perquè Matas volia ser a Madrid el dia 6), el debat forçat pel PP en Parlament balear sobre el pla Ibarretxe (dia 9), l'anunci de l'acord tripartit per formar govern català, entre PSC, ICV i, sobretot, ERC (el 9 i el 10), culminant amb les explosives declaracions de Jaume Matas en el Club Siglo XXI de Madrid (dia 10).

A l'acte oficial de commemoració de la Constitució el PSM no hi assistí. Ho havia anunciat abans, quan el president del Parlament, Pere Rotger, demanà als grups parlamentaris que consensuassin una declaració conjunta. El PSM considerà que l'actitud general del PP no afavoreix en absolut el consens, sinó tot el contrari, perquè s'està apropiant de forma partidista de la Constitució. La resposta va venir en el discurs de Matas el dia 4, en l'acte commemoratiu. Lluny de cercar consens o rebaixar tensió, atacà durament el PSM: "Hi ha veus minoritàries que semblen avergonyir-se del text constitucional en nom de no sé quina estranya legitimitat", mentre que "les forces polítiques aquí presents ens estimam més [...] negociar les nostres reivindicacions legítimes" en el marc constitucional. Des de l'oposició, el líder d'EU, present a l'acte, Miquel Rosselló, crítica

amb duresa que el president aprofitàs la commemoració institucional de la Constitució per atacar el PSM, un partit democràtic al qual la mateixa Carta Magna li reconeix, com a tothom, el dret a ser el que vulgui ser, i lamentà que el president semblàs estar en un acte preelectoral.

Paradoxalment, el PP de Palma actuà de forma radicalment diferent. La batllessa, Catalina Cirer, s'estimà més no excitar les diferències i trobar el punt mínim de consens per poder treure endavant una declaració institucional. L'oposició (PSIB, EU i PSM) va valorar el tarannà dialogant de Cirer i es negocià una declaració que finalment va ser possible per unanimitat.

El dimarts següent, dia 9, el PP obligava que el Parlament balear debatés una proposició no de llei de rebuig a l'anomenat pla Ibarretxe. L'oposició (PSIB, PSM i EU-Els Verds), així com UM, aliada del PP, no volien que s'entràs a debatre-la perquè consideraven que no hi havia cap raó per la qual el Parlament s'hagués de definir sobre el que és un simple pla polític. Però el PP va fer valer la seva força. Les intervencions foren dures, mostrant l'enorme abisme existent entre el PP i la resta de grups. Fins i tot l'aliada del PP, UM, a través del seu portaveu, Miquel Nadal, criticà àcidament els conservadors. Igual que feren Miquel Rosselló (EU-Els Verds), Pere Sampol (PSM) i Francina Armengol (portaveu del PSIB en absència de Francesc Antich), acusant el PP de voler instaurar l'estratègia de la crispació. Era igual. Al PP el que l'interessava era poder dir que el PSIB no volia votar contra el pla Ibarretxe; un simple recurs polític electoral. No serví de res que Armengol explicàs amb contundència i una sòlida argumentació que els socialistes s'oposen al pla, però també a l'apropiació que fa el PP de la Constitució.

El mateix dia, Matas enviava una carta a José Luis Rodríguez Zapatero, convenientment filtrada a quasi tots els mitjans de comunicació de Balears, en la qual "lamentava" que el PSIB digués una cosa i el PSOE una altra. Això era l'objectiu: poder acusar els socialistes de tenir discursos diferents envers el pla Ibarretxe.

Jaume Matas ha dut a les Illes l'estil del Partit Popular a Madrid: tots contra ells. Una tàctica electoral que els assegura bons rèdits, malgrat l'elevat enfrontament que provoca.

Al contrari que Matas, l'alcalde de Palma, Catalina Cirer, va saber trobar el punt de consens per poder treure endavant una declaració institucional

No parà aquí l'*in crescendo*. El dimecres, dia 10, el president Matas se'n tornà a Madrid (hi va molt sovint), aquesta vegada per llegir una conferència en el Club Siglo XXI, davant d'un selecte auditori entre el qual hi destacaven Mariano Rajoy, Eduardo Zaplana i Javier Arenas. Naturalment, va ser un altre acte preelectoral. Acusà Josep-Lluís Carod-Rovira i ERC d'impulsar l'annexió de Balears a uns "Països Catalans que mai no han existit en la història ni en el sentiment" dels balears, com fa Pasqual Maragall amb la seva idea d'euroregió, ajudats pels "quintacolumnistes locals finançats de forma solapada des d'institucions catalanes". La impressionant anàlisi culminava amb una no man-

co espectacular conclusió que el diari *El Mundo* destacava en titular-resum: "Matas compara el expansionisme pancatalanista con el 'anchluss' nazi", els responsables del qual quedava clar que eren ERC i, també, el PSC, a més del citats "quintacolumnistes" que, a poc que es conegui la realitat balear, no hi ha dubte qui són en el cervell de Matas: el PSM.

El portaveu del PP en el ple del Parlament balear del dia 9, Joan Huguet, es demanava en un moment del debat, tot compungit i amb aparença d'ofès, davant de les acusacions de l'oposició al PP per voler instaurar la crispació: "Això és crispació?". Doncs...

Miquel Payeras